

 ERCİYES ÜNİVERSİTESİ HASTANELERİ 1975	ERCİYES ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK UYGULAMA VE ARAŞTIRMA MERKEZİ	DOKÜMAN KODU:	EN.TL.04
		YAYIN TARİHİ:	KASIM 2010
	EL HİJYENİ TALİMATI	REVİZYON NO:	01
		REVİZYON TARİHİ:	HAZİRAN 2018
		SAYFA NO:	1 / 5

1. AMAÇ: Erciyes Üniversitesi Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezinde hastane ortamında el hijyenine uygun standartların belirlenmesini sağlamaktır.

2. KAPSAM: Bu talimat hastane ortamında hasta bakımı, tedavisi, hastaya uygulanacak invaziv girişimler öncesinde ve sonrasında, cerrahi işlemler öncesinde ve sonrasında uygulamaya yönelik standartları kapsar.

3. KISALTMALAR:

4.TANIMLAR:

5. SORUMLULAR: Hasta tedavisinde, takibinde, bakımında, transferinde yer alan Tüm Çalışanlar.

6. FAALİYET AKIŞI

6.1. El Hijyeni Metodu:

6.1.1. Ellerde vücut sıvı ve salgılarıyla gözle görülebilir kirlenme olduğunda ve sporlu bakteri enfeksiyonlarında eller mutlaka su ve antiseptik özelliği olan sabun kullanılarak yıkanmalı ve kâğıt havlu ile kurulmalıdır. Ellerde gözle görünür kirlenme yoksa %60-95 alkol içeren el dezenfektanı ile kuruyana kadar ovalanmalıdır.

6.2. El Hijyeni Sağlanması İçin Önerilen Durumlar:

6.2.1. Hasta ile her temas öncesinde ve sonrasında el hijyeni sağlanmalıdır.

6.2.2. Hasta çevresinde bulunan yüzeyler ve tıbbi cihazlarla temas sonrası hasta ile temas etmeden önce el hijyeni sağlanmalıdır.

6.2.3. Her türlü invaziv girişim (küçük/büyük cerrahi girişimler, periferik veya santral damar içi katater takılması, endotrakeal entübasyon vb.) ve invaziv aletlerle temas (üretral katater, periferik veya santral damar içi katater, endotrakeal tüp, mekanik ventilatör devreleri, drenaj tüp ve kataterleri vb.) öncesinde ve sonrasında el hijyeni sağlanmalıdır.

6.2.4. Aynı hasta üzerinde kirlı bölgeden temiz bölgeye geçilirken eldiven çıkarılarak el hijyeni sağlanmalı, sonrasında gerekirse yeniden eldiven giyilmelidir.

6.2.5. İlaçların hazırlanması ve parenteral karışımların hazırlanmasına başlanmadan önce el hijyeni sağlanmalıdır.

6.2.6. Tüm çalışanlar işe başlamadan önce, yemek öncesinde, tualete girmeden önce ve sonra, işten ayrılmadan önce el hijyenini sağlamalıdır.

6.2.7. Eldiven giyilmesi gereken durumlarda, eldiven giymeden önce ve sonra el hijyeni sağlanmalı, temas sonrasında eldiven çıkarılarak yeniden el hijyeni sağlanmalıdır.

6.3. El Yıkama İşlemi Aşağıdaki Aşamalar İzlenerek Gerçekleştirilmelidir:

6.3.1. El hijyeni öncesinde bütün takılar (yüzük, saat, bileklik v.b) çıkarılmalıdır.

6.3.2. Eller suyla ıslatılmalıdır.

6.3.3. Sabun dağıtıcısından 3-5 ml sıvı sabun alındıktan sonra, her iki elin yüzeyi, parmak araları ve başparmak, avuç içleri, sabun ve suyla iyice ovulmalı, takiben her iki elin parmak uçları, diğer avucun içerisinde ovularak su ve sabunun tüm elin iç ve dış yüzeyini kaplaması sağlanmalıdır. Bu işlem 40-60 sn süre ile yapılmalıdır (Şekil 1).

6.3.4. Akan su altında eller iyice durulanmalıdır.

6.3.5. Tek kullanımlık kâğıt havlu ile eller kurulandıktan sonra musluk kâğıt havlu ile kapatılmalıdır. Temiz ellerle musluğa dokunulmamalıdır.

6.4. Cerrahi El Yıkama/Ovalama:

6.4.1. Cerrahi el hijyeni ameliyathanede ameliyat olacak vaka odasına steril olarak girecek herkes tarafından yapılması gereken işlemdir. Su ve sabunla yıkama ve alkol bazlı el antiseptiği ile ovalama olmak üzere iki şekilde yapılır.

6.4.2. Cerrahi el hijyeni öncesinde bütün takılar (yüzük, saat, bileklik v.b) çıkarılmalıdır.

6.4.3. Cerrahi el hijyeni, cerrahi kıyafetler (ameliyathaneye özel forma, bone/kep/şapka ve maske) giyildikten sonra yapılmalıdır.

6.4.4. Günün ilk ameliyatından önce tırnak dipleri yumuşak bir fırça ile ovulmalıdır. Fırçalar tek kullanımlık olmalıdır.

6.4.5. Yıkama tekniği kullanılıyorsa, eller ve ön kol antiseptik madde içeren sabun kullanılarak 3-5 dk süreyle ovalanarak sabunun (günün ilk ameliyatından önce eller 5 dk yıkanmalıdır). Eller ve ön kol kurulandıktan sonra eller yukarıda tutularak steril havlu ile kurulmalıdır (Şekil 2).

HAZIRLAYAN: ENFEKSİYON KONTROL KURULU	KONTROL EDEN: KALİTE YÖNETİM DİREKTÖRÜ	ONAYLAYAN: BAŞHEKİM
--	--	-------------------------------

 ERCİYES ÜNİVERSİTESİ HASTANELERİ 1975	ERCİYES ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK UYGULAMA VE ARAŞTIRMA MERKEZİ	DOKÜMAN KODU:	EN.TL.04	
		YAYIN TARİHİ:	KASIM 2010	
	EL HİJYENİ TALİMATI		REVİZYON NO:	01
			REVİZYON TARİHİ:	HAZİRAN 2018
			SAYFA NO:	2 / 5

6.4.6. Alkol bazlı el dezenfektanı ile ovalama tekniği kullanılacaksa, ellerde gözle görülür kirlenme varsa ovalama öncesi su ve sabunla yıkanmalı, sonrasında Şekil 3'teki basamaklar takip edilerek yapılmalıdır.

6.5. El Hijyeninde Önemli Noktalar

6.5.1. Alkollü el dezenfektanı kullanılırken, ellerin ıslak olmamasına dikkat edilmelidir.

6.5.2. Eller yıkandıktan veya alkollü el dezenfektanı ile ovalandıktan sonra eldiven giyilecekse ellerin kuru olmasına dikkat edilmelidir.

6.5.3. Dermatit riskini arttırabileceği için sıcak su kullanımından kaçınılmalıdır. Eller sık yıkanması ve alkollü el dezenfektanlarının kullanılması sonucu ellerde meydana gelecek kurumaya karşı, gün içerisinde sık sık nemlendirici kremler kullanılmalıdır.

6.5.4. El tırnaklar tırnak yatağını geçmemelidir. Suni tırnak ve oje kullanılmamalıdır.

6.5.5. Eldiven kullanımının el hijyeni gerekliliğini ortadan kaldırmadığı unutulmamalıdır.

6.5.6. El yıkama lavaboları başka amaçlarla kullanılmamalıdır.

Şekil 1. El Hijyeni Uygulaması:

HAZIRLAYAN: ENFEKSİYON KONTROL KURULU	KONTROL EDEN: KALİTE YÖNETİM DİREKTÖRÜ	ONAYLAYAN: BAŞHEKİM
--	---	--------------------------------------

	ERCİYES ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK UYGULAMA VE ARAŞTIRMA MERKEZİ	DOKÜMAN KODU:	EN.TL.04	
		YAYIN TARİHİ:	KASIM 2010	
	EL HİJYENİ TALİMATI		REVİZYON NO:	01
			REVİZYON TARİHİ:	HAZİRAN 2018
			SAYFA NO:	3 / 5

Şekil 2:

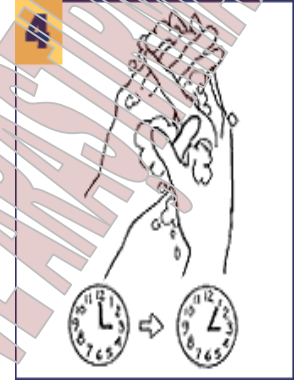
Cerrahi El Yıkama

Yüzük, saat vb. takılar çıkarılmalı

Tırnak altları temizlenmeli

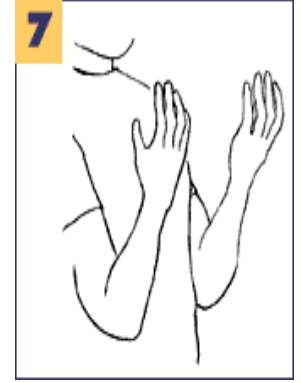
3-5 dakika elin tüm yüzeyleri yıkanmalı

Eller yukarıda olacak şekilde dirseklere kadar kollar yıkanmalı

Ellerden dirseğe doğru steril havlu ile kurulanmalı

Eller yukarıda olacak şekilde önlük ve eldiven giyilmeli

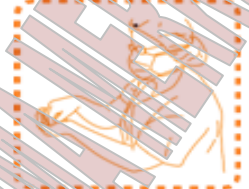
HAZIRLAYAN: ENFEKSİYON KONTROL KURULU	KONTROL EDEN: KALİTE YÖNETİM DİREKTÖRÜ	ONAYLAYAN: BAŞHEKİM
--	---	--------------------------------------

EL HİJYENİ TALİMATI

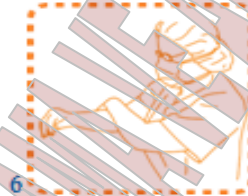
Cerrahi El Ovalama Tekniği

- Ameliyathane de sabun ve su ile el yıkama, cerrahi kıyafetler (ameliyathaneye özel forma, bone/kep/şapka ve maske) giyildikten sonra yapılmalıdır.
- Her cerrahi işlem öncesi, 1.-17. resimlerdeki uygulamalar dikkatle takip edilerek alkol bazlı el dezenfektanı ile cerrahi el hazırlığı yapılmalıdır. 1
- Ameliyat sonrası eldiven çıkartıldığında ellerde gözle görülür kirlenme varsa su ve sabunla yıkanmalıdır.

2 ml (2 doz)* alkol bazlı el dezenfektanı sol elin avucuna dirsek kullanılarak alınmalıdır.

Tırnakların dekontaminasyonu için 5 saniye boyunca sağ elin parmak uçları alkol bazlı el dezenfektanına dairesel olarak ovalanmalıdır.

Şekil 3-7: El dezenfektanı sağ kol boyunca dirseğe kadar sürülmelidir. 10-15 saniye boyunca dezenfektan kuruyana kadar dairesel hareketlerle tüm kolun yüzeyine temas edildiğinden emin olunmalıdır.

Şekil 8-10: Şekil 1-7'deki basamaklar sol el ve kol için tekrarlanmalıdır.

Sol ele 2 ml (2 doz)* Alkol bazlı el dezenfektanı alınmalı, Şekil 12-17 takip edilerek bileklere kadar her iki el 20-30 saniye boyunca ovalanmalıdır.

Eller bileklere kadar alkol bazlı el dezenfektanı ile kaplanmalı, dairesel hareketlerle parmak araları ovalanmalıdır.

Solelin arkası ve bilek kısmı, sağ el avuçluğu ile ovalmalı ve aynı işlem diğer el için yapılmalıdır.

Avuç içleri birbirine bakacak şekilde parmak araları ovalanmalıdır.

Parmak arkaları diğer elin avuçluğuna alınarak öne arkaya doğru yapılacak hareketlerle ovalanmalıdır.

Sol elin başparmağı sağ elin avuçluğuna alınarak dairesel hareketlerle ovalanmalıdır. Aynı işlem, diğer el için de uygulanmalıdır.

Eller kurduğunda, steril kıyafet ve eldivenler giyilebilir.

HAZIRLAYAN:
ENFEKSİYON KONTROL
KURULU

KONTROL EDEN:
KALİTE YÖNETİM DİREKTÖRÜ

ONAYLAYAN:
BAŞHEKİM

 ERCİYES ÜNİVERSİTESİ HASTANELERİ 1975	ERCİYES ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK UYGULAMA VE ARAŞTIRMA MERKEZİ	DOKÜMAN KODU:	EN.TL.04
		YAYIN TARİHİ:	KASIM 2010
	EL HİJYENİ TALİMATI	REVİZYON NO:	01
		REVİZYON TARİHİ:	HAZİRAN 2018
		SAYFA NO:	5/5

7. İLGİLİ DOKÜMANLAR:

- 7.1. El Hijyeni Klavuzu, Hastane İnfeksiyonları Dergisi. Cilt 12, Ek 1, 2008.
- 7.2. <http://www.who.int/infection-prevention/countries/surgical/NewSurgicalA3.pdf>/06.09.2018
- 7.3. Yataklı Tedavi Kurumları İşletme Yönetmeliği
- 7.4. Sağlıkta Kalite Standartları
- 7.5. Sağlıkta Kalitenin Geliştirilmesi ve Değerlendirilmesine Dair Yönetmelik

HAZIRLAYAN: ENFEKSİYON KONTROL KURULU	KONTROL EDEN: KALİTE YÖNETİM DİREKTÖRÜ	ONAYLAYAN: BAŞHEKİM
--	---	--------------------------------